Dŵr Cymru
Welsh Water

Dargyfeirio carthffosydd cyhoeddus

Beth ddylech chi ei wneud, a sut allwn ni helpu

dwrcymru.com

WWCAP0200

Cynnwys

Beth yw dargyfeirio carthffos?	3
Cyn cychwyn arni	3
Cyflwyno cais	4
Beth fydd cost dargyfeiriad?	4
Cyfyngiadau	5
Barod i wneud cais?	6
Atodiad 1 - Plan o'r gosodiad	7

Beth yw dargyfeirio carthffos?

Mae gan unrhyw un sydd â buddiant mewn unrhyw dir (gan gynnwys tir cyfagos) lle mae carthffos gyhoeddus neu offer cysylltiedig, yr hawl i wneud cais i ddiwygio neu ddileu, gan gynnwys dargyfeirio (cyfeirir at y pethau hyn yn gyffredinol fel dargyfeirio at ddibenion y nodiadau hyn) y garthffos yna er mwyn cyflawni gwelliant ar y tir o dan sylw (e.e. datblygu neu newid defnydd). Rhoddir yr hawl yma o dan Adran 185 o Ddeddf y Diwydiant Dŵr 1991 (WIA 1991). Nid yw hyn o reidrwydd yn ymwneud â charthffosydd mewn priffyrdd cyhoeddus, ond gellir defnyddio'r broses mewn rhai achosion.

Mae dargyfeirio carthffos yn cynnwys dargyfeirio unrhyw ased carthffosiaeth cyhoeddus rydyn ni'n ei weithredu neu'n ei gynnal, o ddraen ochrol sy'n gwasanaethu un eiddo, i orsaf bwmpio carthion fawr.

Nodyn: Mae 'buddiant' yn cyfeirio at berchnogaeth fel rheol. Dylai unrhyw un nad yw'n berchennog ar y tir ofyn am gyngor cyfreithiol ar eu cymhwyster i ymgeisio cyn cyflwyno cais.

Rydyn ni'n cadw cofnod o garthffosydd cyhoeddus sy'n fan cychwyn defnyddiol iawn i ganfod lleoliad unrhyw garthffosydd cyhoeddus. Fodd bynnag, nid yw'r gofrestr yn gofnod cynhwysfawr na chyflawn o'n rhwydwaith o garthfosydd, ac mewn sawl achos, gall carthffosydd heb eu mapio fod yn y tir rydych chi'n bwriadu ei ddatblygu.

Gallwn ni'ch helpu chi i ganfod a oes yna garthffosydd cyhoeddus ar eich tir, ond gallwn godi tâl arnoch am y gwasanaeth yma. Cysylltwch â ni'n uniongyrchol ar **080 0917 2652** am gyngor pellach ar ein proses canfod carthffosydd.

Mae unrhyw ddiwygiadau o bwys i lefelau'r ddaear dros ben neu'n agos at garthffos gyhoeddus yn dod o fewn cwmpas WIA 1991 hefyd, ac unwaith eto, mae angen cael ein caniatâd cyn cyflawni gwaith o'r fath.

Cyn cychwyn arni

Gallwch ofyn am ddiwygio, dileu neu ddargyfeirio offer trwy gyflwyno cais. Yn nes ymlaen yn y canllaw hwn, byddwn ni'n manylu ar y wybodaeth fydd ei hangen arnom i asesu eich cynigion. Byddwn ni'n ystyried pob cais o'r fath, oni bai ein bod ni'n teimlo bod y cais yn afresymol. Ystyrir bod unrhyw gais a fyddai'n effeithio ar berfformiad y cyfarpar, neu a fyddai'n golygu nad oes modd ei ddefnyddio neu gyrraedd ato, yn afresymol fel rheol.

Ar ôl i ni gadarnhau bod modd dargyfeirio ased neu ei ddiwygio fel arall, byddwn ni'n ystyried ai ni fydd yn cyflawni'r gwaith neu a fyddwn ni'n caniatáu i chi gychwyn cytundeb (a elwir yn Gytundeb Dargyfeirio Adran 185) i gyflawni rhywfaint o'r gwaith, neu'r cyfan, eich hun. Os ydyn ni o'r farn bod angen i ni gyflawni'r gwaith ein hunain, byddwn ni'n rhoi gwybod i chi ar y cyfle cyntaf posibl. Os ydyn ni'n bwriadu cyflawni'r holl waith ein hunain, ni fydd angen i chi gychwyn cytundeb fel y disgrifiwyd uchod.

Cyflwyno cais

Pan ddaw eich cais i law, byddwn ni'n asesu a ydych chi wedi darparu'r wybodaeth angenrheidiol a fydd yn ein galluogi ni i gyflawni'r asesiad cychwynnol. Os nad yw eich cais yn gyflawn, byddwn ni'n gofyn i chi ddarparu'r wybodaeth sydd ar goll. Er mwyn osgoi unrhyw oedi, cofiwch gwblhau'r rhestr gyfeirio ar ddiwedd y ddogfen hon a darparu'r holl wybodaeth ategol.

Pan fyddwn ni wedi gorffen asesu eich cais, byddwn ni'n rhoi gwybod i chi a yw'ch cynnig wedi cael ei dderbyn neu ei wrthod. Os gwrthodir eich cais, byddwn ni'n ysgrifennu atoch i ddweud pam, neu i ofyn am ragor o wybodaeth gennych. Os caiff eich cais ei dderbyn, byddwn ni'n gofyn am daliad ac yn eich anfonebu'n unol â hynny. Ar ôl i'r holl wybodaeth a ffioedd ddod i law, bydd ein hadran gyfreithiol yn paratoi'r cytundeb.

Pa fydd hyn yn barod, a'ch bod wedi talu ein costau cyfreithiol, bydd y naill ochr a'r llall yn llofnodi'r cytundeb a chewch fwrw ymlaen i'r cyfnod adeiladu.

Beth fydd cost y dargyfeiriad?

Y cwsmer sy'n gofyn am y gwasanaeth fydd yn talu am unrhyw waith i ddargyfeirio carthffos. Lle byddwn ni'n caniatáu i gwsmeriaid ddargyfeirio, bydd angen iddynt ariannu'r gwaith adeiladu sydd ynghlwm wrth y dargyfeiriad a thalu ein costau am asesu manylion technegol y cais, sefydlu cytundeb dargyfeirio carthffos ffurfiol, darparu bond neu ernes i ategu'r cytundeb, ac am archwilio eu gwaith. Cyfrifir ein costau fel a ganlyn -

— Codir ffi am ein gwaith technegol i ddilysu eich cynigion ac archwilio'r gwaith. Mae'r ffi yma i'w gweld yn ein Rhestr o Daliadau.

— Yn rhan o'r cytundeb Adran 185, bydd yna ffioedd eraill i'w hystyried hefyd. Bydd ein tîm cyfreithiol yn codi eu ffi fel cost ychwanegol, cyfrifir hyn fesul achos unigol, a chewch y manylion adeg drafftio'r cytundebau heb eu llofnodi.

— Bydd angen cyflawni arolwg CCTV cyn ac ar ôl y cytundeb. Fel y datblygwr, chi fydd yn gyfrifol am drefnu a thalu cost yr archwiliadau hyn. Bydd yr arolygon CCTV yn sicrhau bod pob cysylltiad cyfredol â'r garthffos sy'n cael ei gwyro yn cael ei glustnodi a'i gymryd i ystyriaeth. Mewn ambell i achos, gallai fod yn fwy cost-effeithiol datguddio'r garthffos i chwilio am gysylltiadau, ac os gwneir hynny, ni fydd angen cyflawni arolwg CCTV. Yn y mwyafrif o achosion, bydd angen arolwg CCTV o'r dargyfeiriad i'r garthffos ar ôl ei gwblhau er mwyn cadarnhau ei gyflwr.

— Bydd angen talu ernes neu fond yn rhan o'r cytundeb dargyfeirio Adran 185. Bydd ein cyfreithwyr yn gofyn am yr ernes / bond yma wrth anfon y copïau drafft o'r cytundeb atoch i'w llofnodi. Cyfrifir swm y bond ar sail 100% o'r amcangyfrif o gyfanswm cost y dargyfeiriad. Os yw gwerth y bond sy'n ofynnol yn fwy na £5,000 bydd angen darparydd ernes (cwmni yswiriant graddfa AA neu fanc neu gymdeithas adeiladu'r stryd fawr). Cysylltwch â ni os oes arnoch angen rhagor o gyngor mewn perthynas â'r ernes. Os yw'r gwerth yn llai na £5,000, gellir ystyried ernes arian parod ag isafswm gwerth o £500. Bydd Dŵr Cymru'n cadw'r ernes yma am o leiaf 12 mis ar ôl cymeradwyo'r gwaith adeiladu, ac unwaith y bydd y dargyfeiriad wedi pasio'r archwiliad terfynol, caiff y bond ei ryddhau ar ddiwedd y Cyfnod Atebolrwydd am Ddiffygion.

Bydd angen i'r gwaith o adeiladu'r dargyfeiriad gael ei gyflawni gan gontractwr ag achrediad Cynlluniau Diogelwch wrth Gaffael (SSIP). Gellir gofyn am dystiolaeth o'r achrediad yma yn rhan o'r broses. Darparwch amcangyfrif o gostau'r gwaith yn rhan o'r cais.

Cyfyngiadauu

Dylid nodi na allwch ofyn am ddiwygio'r canlynol:

— ibell sy'n cario elifion o weithfeydd trin dŵr gwastraff , neu;

— Pibell sy'n bibell gorlif (o orlif carthfos gyfun, gorsaf bwmpio, gweithfeydd trin dŵr gwastraff ac ati).

Ni ellir ystyried diwygiad arfaethedig os gallai'r cynnig achosi niwed i'r rhwydwaith cyfredol o garthffosydd cyhoeddus.

Mae esiamplau o niwed yn cynnwys:

1. Lleihau capasiti'r garthffos yn sylweddol a/neu arafu'r llif drwyddi. Dyma beth fydd yn achosi hyn:

— Cynnydd yn hyd y garthffos sy'n achosi gostyngiad annerbyniol yng ngraddiant y garthffos;

— Cyflwyno gormod o droeon ychwanegol neu droeon mwy llym.

Bydd i ba raddau y bydd unrhyw newid yn achosi colled sylweddol yn dibynnu ar osodiad arfaethedig y garthffos, a bydd gofyn i chi gyflwyno cyfrifiadau i ddangos effaith eich dargyfeiriad arfaethedig ar hydroleg y system.

2. Atal mynediad hwylus at y garthffos at ddibenion cynnal a chadw.

— Er enghraifft - symud siambrau tyllau archwilio carthffosydd mawr i dir preifat nad yw'n hygyrch i'n cerbydau cynnal a chadw mwyach.

3. Ni fyddwn ni'n caniatáu diwygiad i garthffos os:

— Bydd yr addasiad yn achosi neu'n cynyddu'r risg o lifogydd o fewn y dalgylch;

— Yw'r garthffos o dan sylw o bwys strategol.

4. Achosion lle bo modd dargyfeirio'r garthffos, ond bod angen i ni gyflawni'r gwaith:

— Lle mae'r diwygiad yn cynnwys gwaith ar neu wrth ymyl gorlif carthffos gyfun.

— Lle mae'r diwygiad yn cynnwys gwaith ar neu'n agos at orsaf bwmpio carthion.

— Lle mae'r diwygiad yn cynnwys gwaith ar brif bibell â phwmp.

— Bod y risgiau sy'n gysylltiedig â'r dargyfeiriad mor sylweddol h.y. carthffosydd â diamedr mawr, carthffosydd mewn lleoliadau sy'n amgylcheddol sensitif.

Barod i wneud cais?

Dyma restr gyfeirio hwylus i chi wneud yn siŵr eich bod chi wedi gwneud popeth

Y cam cyntaf yw cyflwyno:

☐ Ein ffurflen mynegi diddordeb mewn dargyfeirio carthffos, sydd ar ein gwefan.

Pan fydd eich ffurflen mynegi diddordeb wedi dod i law, byddwn ni'n gofyn i chi:

☐ Lenwi ffurflen gais fwy manwl a darparu

☐ Plan o'r gosodiad (atodiad 1)

☐ Trychlun hydredol sy'n dangos y lefelau cyfredol ac arfaethedig, diamedrau'r pibellau a graddiant y pibellau (dylid nodi taw dim ond pan fo'r llwybr dargyfeirio'n fwy na 20m o hyd a bod angen mwy na 2 siambr twll archwilio newydd y mae angen y rhain. Darparwch fanylion lefelau'r tyllau archwilio mewn fformat tebyg i'r rhestr o dyllau archwilio sy'n gynwysedig yn y gosodiad enghreifftiol).

Am eich bod chi'n cychwyn cytundeb cyfreithiol ffurfiol â ni, bydd angen i'ch planiau a'r wybodaeth ategol arall fod yn fanwl gywir.

Bydd angen i blan y gosodiad (atodiad 1) gynnwys:

— Graddfa a maint y plan

— Cadarnhad y caiff y garthffos ei hadeiladu yn unol â'r safonau a bennir yn 7fed Argraffiad y Canllawiau Dylunio Carthffosydd i'w Mabwysiadu

— Manylion sylfeini unrhyw strwythur newydd yn sgil y dargyfeiriad

— Manylion cyfeirio'r twll archwilio

— Manylion y cysylltiad (mae esiampl ynghlwm)

Bydd angen i fanylion y plan o'r gosodiad (atodiad 1) ddilyn y cynllun lliw canlynol:

— Y garthffos i'w dadgomisiynu – **coloured lliw brown (budr)** / **glas (dŵr wyneb)** / **porffor (dŵr budr ac wyneb cyfun)**

— Carthffos fudr / dŵr wyneb arfaethedig - **lliw coch**

— Hawddfreintiau (os oes angen) – **arlliw melyn**

— Ffin y safle – **ymyl gwyrdd**

— Popeth arall – **du**

Bydd angen darparu trychlun hydredol hefyd sy'n dangos manylion y lefelau cyfredol ac arfaethedig, diamedrau'r pibellau a graddiant y pibellau.

Dylid tynnu'r garthffos a ddadgomisiynir o'r ddaear os yw hynny'n ymarferol, neu gallwn ystyried llenwi (growtio) y garthffos segur a'i chapio os yw hynny'n briodol.

Note: Further guidance relating to our requirements (and specification) can be obtained via our website **developers.dwrcymru.com**. Alternatively, you can contact us on 0800 917 2652 to request a hard copy.

If you have any further queries, please contact us at **developer.services@dwrcymru.com** or call us on 0800 917 2652

Atodiad 1 – Plan o'r gosodiad

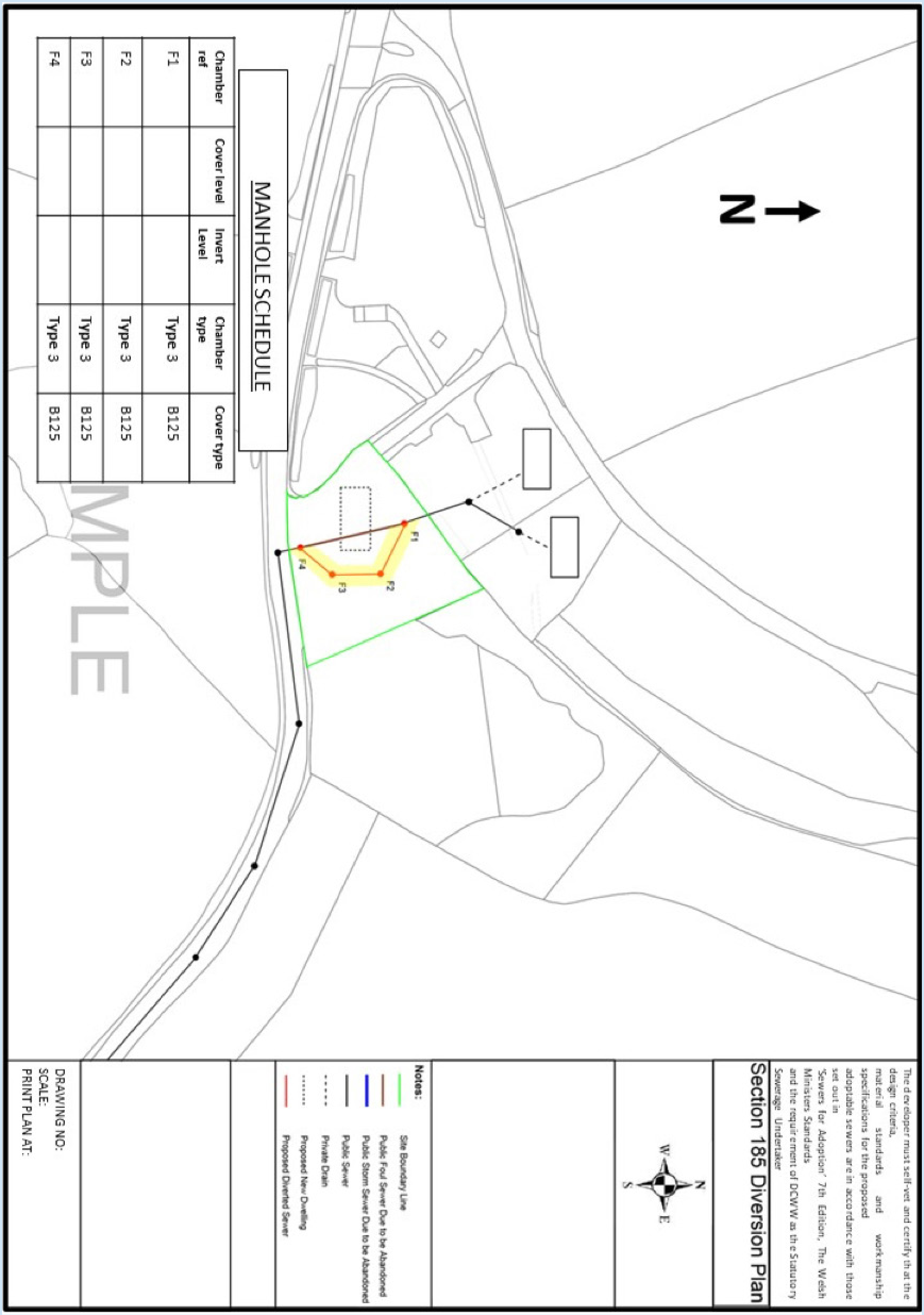

Chamber ref	Cover level	Invert Level	Chamber type	Cover type
F1			Type 3	B125
F2			Type 3	B125
F3			Type 3	B125
F4			Type 3	B125

Cysylltwch â ni:

Rydyn ni yma i helpu unrhyw bryd...

Rydyn ni yma i helpu unrhyw bryd...
0800 917 2652

Ffoniwch
developer.services@dwrcymru.com

Ewch i
developers.dwrcymru.com

@dwrcymru

/dwrcymruwelshwater